

Temeljem odluke iz 2003. g., dakle iz vremena mandata Silvia Berlusconi, poduzeće talijanskih pošta (Poste Italiane) tiskalo je i pustilo u optjecaj poštansku marku posvećenu Rijeci. Vrijednost marke je 0,65 eura i tiskana je u 3,5 milijuna primjeraka. Na marki je slika bivše Guvernerove palače (Palazzo del Governatore), a sada zgrade Pomorsko-povijesnog muzeja, i natpis “Rijeka - istočna zemlja negdar talijanska” (Fiume - terra orientale già italiana).

Čelnici udruga istarskih, riječkih i dalmatinskih esula obilježili su izdavanje marke prigodnim svečanostima i govorima. Predsjednik esulske udruge slobodne riječke općine u egzilu Guido Brazzoduro izjavio je u Milanu da je poštanska marka “doprinos boljem poznavanju povijesne zbilje”. Bivši ministar i zastupnik desnog centra Carlo Giovanardi je poželio da “marku prihvate ne samo Fiumani (Riječani) već i Hrvati i predstavnici talijanske manjine (u Hrvatskoj), kao poruku ljubavi prema vlastitome gradu” istaknuvši da je “povijesni suživot između Talijana, Slavena, Mađara i Nijemaca izvanredno bogatstvo”. U Trstu je bilo i kritičkih osvrti na izjave predsjednika Talijanske unije Maurizija Tremula koji je svojevremeno, prema tvrdnjama esula, izrazio zabrinutost izlaska marke s iredentističkim obilježjima. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (MVPEI) Republike Hrvatske uputilo je 12. prosinca 2007. g. prosvjednu notu Talijanskoj Republici u kojoj izražava oštar prosvjed i duboko nezadovoljstvo u povodu izdavanja poštanske marke. MVPEI u priopćenju podsjeća da je “nakon saznanja u listopadu 2007. godine da se priprema izdavanje predmetne marke (marka se trebala pojaviti u prodaji 30. listopada 2007. g.), odmah upozorilo na neprihvatljivost takvog postupka te su talijanska nadležna tijela odustala od javnog predstavljanja i njezinog izdavanja” (naime, nakon sugestije talijanskog ministarstva vanjskih poslova, koji je u dopisu ministarstvu pošte i telekomunikacija objasnio da bi izdavanje sporne marke moglo utjecati na nadolazeće izbore u Hrvatskoj, sve je stopirano). Slijedom navedenog, ističe se u noti, “iznenađuje da je marka ipak puštena u opticaj unatoč saznanju o stajalištu Republike Hrvatske da je riječ o neprimjerenom potezu Italije, suprotnom duhu prijateljstva i dobrosusjedstva”. Od Ministarstva vanjskih poslova Talijanske Republike, navodi se dalje, “zatraženo je da ponovno izvijesti nadležna tijela o stajalištu Republike Hrvatske kao i da se poduzmu odgovarajuće mjere u cilju sprječavanja daljnje distribucije navedene poštanske marke”.

Među inim komentarima na člancima objavljenih ovih dana bilo je i onih u kojima su se postavljala i pitanja:

-kada će Italija tiskati marku “Etiopija, afrička zemlja negdar talijanska”?! ili za Nizzu?!

-hoće li Grčka izdavati takve marke sa Smirnom, Istanbulom?!

-hoće li Mađarska izdavati marke s Brasovom, Kološvarom, Temišvarom?!

-kada će Austrija učiniti isto za Sterzing, Innichen?!

-hoće li Austrijske pošte staviti u opticaj marku posvećenu Trstu sa dvorcem Miramare i natpisom “Trieste, terra adriatica già austriaca” odnosno “Trst, jadranska zemlja negdar austrijska”.

Izdavanje poštanskih maraka pozivanjem na određena povijesna razdoblja naglasivši nekadašnje, stanje određenog područja, grada po našim saznanjima nije uobičajeno. Pitamo se koliko poštanskih marki ima u svom natpisu riječ “negdar” odnosno “già” kako bi označavalo prijašnje, povijesno razdoblje određenog područja unutar nekog drugog (ne-sadašnjeg) državog entiteta.

Tvrđnju da takav postupak nema političku već povijesnu vrijednost i konotaciju se jako teško može podržati. Četiri milimetra puta tri, odnosno malo više od 1 kvadratnog centimetra papira koliko je velika marka te njena mala vrijednost od 0,65 eura može pokvariti međudiplomatske odnose dviju država; neovisno o tome da Italija može tiskati marke kakve god hoće i za to ne

“Rijeka, istočna zemlja negdar talijanska”

Scritto da Silvano Zilli

Lunedì 10 Dicembre 2007 00:00 -

---

treba nikoga pitati, kao i neovisno o tome da se povijest ne smije ni brisati, ni zaboraviti, ni sakrivati, ni negirati. Navedena inicijativa neće skoro nikome koristiti a štetu je već učinila.

Mišljenja smo da je navedeni postupak jako malo diplomatski i da se istim neće ništa postići osim što će koristiti kao “dodatna voda na mlin” onih političkih subjekata koji i dalje tvrde da je iredentizam još uvijek živ i prisutan naspram ovog podneblja odnosno da iredenta još postoji.